

*Бабій О.М., к.е.н., доцент
Одеський національний економічний університет
Колодинський С.Б., д.е.н., доцент
Одеський державна академія будівництва та архітектури*

СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР У РОЗРОБЦІ ПРОЕКТІВ

Інноваційне підприємництво стає головною рушійною силою суспільного виробництва, набуває активної стимулюючої дії і провідного значення в реформуванні виробничих відносин. Управлінські інновації та технічні нововведення, що розробляються та впроваджуються в межах підприємницьких структур стають основою подальшого переозброєння усіх форм господарювання, визначають напрямки формування потенціалу інноваційного розвитку, а також створення відповідних організаційних форм сучасного виробництва.

Структурні реформи та подальше просування шляхом сталих економічних реформ на перший план висувають питання регіональної економічної політики. Динамічні процеси в економічному житті на регіональному рівні розвиваються настільки швидко, що подальше затягування вирішення гострих питань управління регіональним розвитком ставить під загрозу соціально-економічну стабільність в регіонах та може призвести до уповільнення темпів економічного зростання.

Державна регіональна політика вирішує проблеми, пов'язані зі значними територіальними відмінностями в рівнях економічного розвитку та соціальної стабільності, з швидкістю економічних перетворень на всіх рівнях господарського життя регіонів. Особливу увагу заслуговують регіональні інноваційні підприємницькі структури, що входять у зони, так званих “точок росту”, які є центрами генерації інновацій та посилення науково-дослідних

робіт в напрямку розробок новітніх наукомістких технологій, випуску на їх основі високотехнологічних товарів і надання супутніх їм послуг [1,с.7].

Найбільш значними та економічно виваженими в регіональній політиці перехідного періоду стають підприємницькі структури, що задіяні у сфері інноваційних розробок. До цільових пріоритетів діяльності інноваційних підприємств в регіоні відносять:

а) поліпшення основ відтворювальних пропорцій, що забезпечують посилення соціальної орієнтації економіки відповідно до критеріїв суспільного прогресу;

б) зменшення частки у сукупному економічному обороті продукції первинних галузей матеріального виробництва та витіснення виробництв традиційних енерго - та матеріаломістких продуктів у межах регіональної економіки;

в) скорочення екологічно небезпечних виробництв; г) підвищення ролі новітніх наукомістких виробництв як головних каталізаторів якісно нового економічного зростання, що ґрунтується на реальному господарському освоєнні всіх стадій циклу “наука-виробництво-споживання” та якісному вдосконаленні потенціалу робочої сили [2,с.62].

Малі форми інноваційного підприємництва займають одне із провідних місць в ринковому середовищі регіону, що визначає об'єктивну основу існування специфічних колективних та особистих умов праці робітників малих господарських структур. До таких умов відносять створення сприятливої соціально-економічної обстановки в питанні відродження підприємництва, впровадження позитивної суспільної думки і лояльного відношення до підприємництва та бізнесу, розробку відповідної законодавчої бази, розгортання стимулюючої державної кредитно-інвестиційної політики, надання соціальних гарантій працівників малих підприємств тощо.

Особливої ваги набуває стимулююча інноваційна політика, орієнтована на економічне зростання. Вона, як комплексне явище, складається з різних елементів, з одного боку - національної макроекономічної політики щодо створення сприятливого інноваційно-інвестиційного клімату реалізації інноваційних проектів, а з другого — запровадження на державному рівні спеціальних стимулів інноваційних технологічних змін, які можуть бути пов'язані з реалізацією наступних підприємницьких проектів.

1. Структурна перебудова економіки на основі виділення стратегічних пріоритетів національного розвитку при активному державному фінансуванні інноваційних проектів та науково-технічних програм розвитку України. Фінансування повинно бути націлене на підтримку утворення та розвитку нових конкурентоспроможних наукомістких галузей та виробництв, які складуть основу матеріально-технічної бази довгострокового економічного зростання країни, насамперед це стосується таких галузей, як біотехнологія, аерокосмічний комплекс, інформаційні технології, виробництво нових матеріалів тощо.

2. Створення сучасної інноваційної інфраструктури на основі активної підтримки процесів розвитку транспортних та комунікаційних мереж, особливо інформаційних з можливостями он-лайнового користування світовими інформаційними мережами, зокрема Інтернет, для широкого кола користувачів з приєднанням до існуючої європейської та світової інфраструктури бізнесу.

3. Втілення в практику реформ системи пільг щодо податку на прибуток підприємств за умови його використання на інноваційні інвестиції: при цьому запроваджувати галузеву диференціацію податкових пільг та їх гнучкість залежно від цілей та завдань національної політики технологічних змін. Важлива чітка спрямованість інноваційних податкових пільг на реальний кінцевий результат виробництва - випуск та реалізацію конкурентоспроможної інноваційної продукції.

4. Зміцнення інноваційного потенціалу регіонів за умов створення прийняттого підприємницького клімату та розвитку принципово нової інноваційної політики в галузі кадрового забезпечення підприємницьких структур, підвищення науково-технічного рівня підприємництва, поширення винахідницького досвіду у сфері високих технологій. Необхідне відповідне законодавче забезпечення і розробка чіткої системи організаційно-економічних заходів щодо розвитку технологічного потенціалу і його використання в підприємстві за такими стратегічними напрямками:

— збереження чисельності кадрового наукового потенціалу шляхом створення сприятливого соціального клімату в колективах та системи стимулювання праці науково-технічних та інженерних кадрів. Необхідне збереження чисельності фахівців, що виконують наукові дослідження і розробки з якісним покращанням їх рівня;

— збільшення обсягів фінансування науки за рахунок розширення джерел фінансування, в тому числі збільшення держбюджетного фінансування до 3,0 % ВВП;

— посилення пошуку нових науково-технологічних пріоритетів і організаційно-фінансового забезпечення їх реалізації в коротко-, середньо- і довгостроковій перспективах відповідно до загальнодержавних та регіональних потреб структурної перебудови економіки країни.

5. Запровадження статистичного обліку обсягів та результатів виконання інвестиційно-інноваційних програм розвитку підприємницької сфери, обсягів їх фінансування та податкових пільг за такими програмами: управлінський моніторинг та гласність з обов'язковим оперативним зворотним зв'язком щодо ефективності заходів стимулювання інноваційної підприємницької діяльності.

6. Введення системи податкового кредитування приросту обсягів витрат підприємницькими структурами на дослідження та розробки тому, що інвестування технологічних інновацій неможливе без зростання обсягів